

Paminėjo žydų instituto 100-metį

Prieš keletą dienų buvo paminėtas YIVO – Žydų tyrimų instituto veiklos 100-metis.

Ši judaikos mokslų tyrimo institutą, pavadintą Žydų mokslo institutu, įkūrė žydų intelektualai Vilniuje 1925 m., siekdami ištirti ir išsaugoti turtingą Rytų Europos žydų istoriją. 1940 metais dėl nacių keliamos grėsmės ši įstaiga iš Lietuvos buvo perkelta į New Yorką ir pavadinta Žydų mokslinių tyrimų institutu (YIVO Institute for Jewish Research).

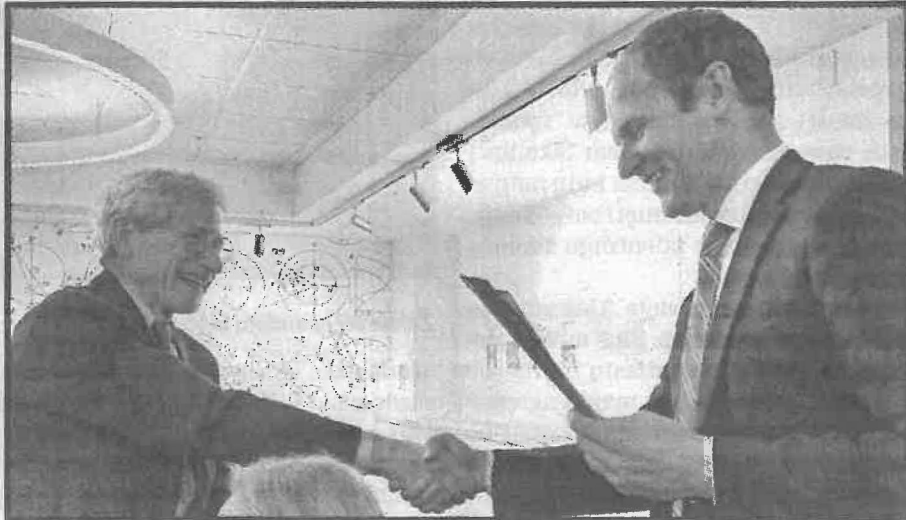
Šio garbingo jubiliejaus proga LR generalinis konsulas New Yorke su konsulato kolegomis aplankė YIVO. Už neįkainojamą darbą dėkodamas institutui, jo darbuotojams ir visiems prisidėjusiems, LR generalinis konsulas Dovydas Špokauskas instituto vykdomajam direktoriui ir generaliniam direktoriui Jonathan Brent įteikė specialų Lietuvos pašto šiai progai išleistą antspaudą.

Tai ne vienintelis Žydų tyrimo instituto atminimo įamžinimas. Šia proga neseniai atidaryta Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos parengta paroda „YIGO bičiuliai. Vilniaus YIVO institutas ir tarpukario žydų pasaulis“. 2019-ųjų birželį Vil-

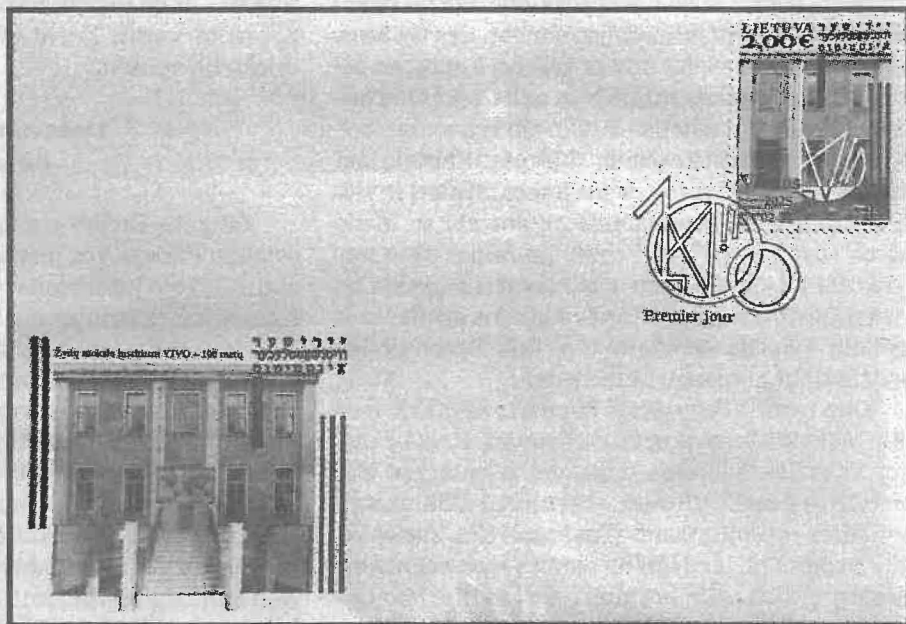
niuje, A. Vivulskio gatvėje, toje vietoje, kur 1933–1944 m. stovėjo pastatas, kuriame veikė Žydų mokslo institutas, atidengta atminimo lenta.

Šiuo metu YIVO veikia Ekonomikos, statistikos ir istorijos, Filologijos, Psichologijos ir pedagogikos skyriai, taip pat jidiš kalbos mokykla. Yra įkurti instituto padaliniai Čikagoje ir Buenos Airėse. Įstaigoje saugoma apie 23 mln. dokumentų (seniausi iš XVI amžiaus), laiškų, rankraščių, retų knygų, dienoraščių, nuotraukų, garso ir vaizdo įrašų, meno kūrinių, veikalų jidiš kalba (didžiausia šios srities kolekcija pasaulyje). Tarp ypač vertingų dokumentų yra vadinamasis Vilniaus Gaono sinagogos pinkas – vietos bendruomenės metraštis. Tai vienas svarbiausių dokumentų, pasakojančių apie Vilniaus žydų bendruomenės istoriją ir gyvenimą. YIVO leidžia žurnalus: „Yedies Fun YIVO“ (nuo 1929), „YIVO Bleter“ (nuo 1931), „Yidische Shprakh“ (nuo 1941), „YIVO Annual of Jewish Social Studies“ (nuo 1946). Išleido „YIVO Rytų Europos žydų enciklopediją“ (The YIVO Encyclopedia of Jews in Eastern Europe), veikalą „Jidiš kalbos istorija“ (History of the Yiddish Language, abu 2008).

Parengta pagal New Yorke gen. konsulato FB ir Visuotinę lietuvių enciklopediją.

LR generalinis konsulas New Yorke Dovydas Špokauskas (d.) instituto vadovui Jonathan Brent įteikė proginį antspaudą.

Lietuvos pašto proginis antspaudas.